

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИЦІ ДФС УКРАЇНИ: СПОЛУЧЕННЯ, ЗВ'ЯЗОК, ВЗАЄМОДІЯ

Статтю присвячено дослідженню концептуальних засад організації діяльності митниці ДФС України, пов'язаної з виконанням покладених на неї завдань і здійсненню повноважень за призначенням та спрямуванням, що поєднується в таких адміністративно-правових категоріях організації роботи митниці, як сполучення, зв'язок та взаємодія.

Ключові слова: митниця, повноваження, завдання, призначення, сполучення, зв'язок, взаємодія, концепція організації діяльності митниці.



**Федотов
Олексій
Павлович,**

кандидат юридичних
наук, доцент,
доцент кафедри
морського та митного
права
Національного
університету
«Одеська юридична
академія»

Угода про асоціацію «Україна – ЄС», підписана Президентом України у м. Брюссель 27 червня 2014 р., визначає якісно новий формат відносин між Україною та ЄС на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції» і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально-економічних реформ в Україні, навіть попри відтермінування її економічної частини до 2016 р. Вісімдесят відсотків підписаного документа стосується зони вільної торгівлі.

Відповідно до цього 5 лютого 2015 р. в експертному середовищі (груп різних реформаторських платформ і представників громадського суспільства) було підготовлено та представлено Дорожню Карту євроінтеграційних реформ: завдання на 2015 рік для Верховної Ради України (Road Map of Eurointegration Reforms: Tasks for the Verkhovha Rada of Ukraine for 2015), що є першим кроком до інтеграції до європейських ринків. Реформи охоплюють чотири галузі: реформа митної справи (Customs Reform), реформа антимонопольного законодавства (Antimonopoly Law Reform), реформа енергетичної сфери (Energy Sphere Reform) та реформа безпеки харчових продуктів (Food Safety Reform). Зазначені реформи економіки та державного управління будуть реалізовуватися шляхом розроблення та подальшого прийняття низки

законодавчих актів України, проекти яких було представлено експертним середовищем.

Очікуваними результатами є зменшення паперової тяганини та прозорість діяльності державних органів, зокрема й митниць Державної фіскальної служби України (далі – митниць ДФС України). Виходячи з цього, досить актуальним є висвітлення сьогоденних концептуальних засад організації діяльності митниці як територіального органу ДФС України на місцях.

Вивченню та дослідженню організації діяльності митниці як органу державної виконавчої влади, сервісної служби та відомства контролю присвятили свої роботи такі вчені та практики митної галузі, як С. Ківалов, Б. Кормич, Є. Додін, Л. Деркач, І. Калетнік, А. Макаренко, В. Науменко, С. Терещенко, П. Пашко, С. Левченко та інші. Однак комплексні дослідження означеного питання залишаються важливими та актуальними в умовах реформування функціональної структури та модернізації діяльності митниць ДФС України.

Цю статтю спрямовано на дослідження особливостей правової регламентації організації діяльності митниць ДФС України. Відповідно до означеної мети вирішуються такі завдання: аналіз нормативно-правових актів, які регулюють діяльність митниці ДФС України, пов'язану з виконанням покладених на неї завдань та здійсненням повноважень за призначенням і спрямуванням; надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства та його спрямованості на побудову злагодженої та дієвої

концепції організації роботи митниць як територіальних органів ДФС України.

Митниця як територіальний орган ДФС України на місцях функціонує відповідно до територіального поділу України в межах обласних (регіональних) центрів, а її відокремлені підрозділи – у межах районних центрів областей (регіонів). Важливою складовою адміністративно-правового статусу митниць як територіальних органів ДФС України, що визначає їх місце та роль у системі фіскальних органів та зумовлює особливості організації їх діяльності, є компетенція, під якою слід розуміти сукупність нормативно визначених цілей та завдань, а також необхідних для їх виконання державно-владних повноважень.

Найголовнішим і невід'ємним елементом компетенції митниць як територіальних органів ДФС України (які було утворено постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 311 [1]) є їх повноваження у сфері державної митної справи, що реалізуються митницею на території службового обслуговування, визначеного Кабінетом міністрів України для тієї чи іншої митниці. У той же час повноваження митниць як територіальних органів ДФС України є невід'ємною частиною повноважень ДФС України та становлять собою визначену законодавством України з питань державної митної справи сукупність прав та обов'язків митниць щодо застосування митного законодавства та стягнення мит і податків, а також застосування інших законів та правил, що стосуються ввезення,

вивезення, переміщення або зберігання товарів. При цьому діяльність митниці зводиться до організації виконання законодавства України з питань державної митної справи з метою комплексного забезпечення реалізації державної політики у фінансовій та податковій сферах.

До повноважень, які здійснюються митницею ДФС України, належать зокрема й організація та проведення заходів з виконання покладених на митницю завдань. Під час проведення цих заходів застосовуються сили і засоби, що є в розпорядженні митниці. Серед таких заходів суттєве місце посідають заходи з реалізації технічного та / або практичного порядку застосування посадовими особами митниці фото-, відеоапаратури під час огляду та переогляду товарів, транспортних засобів чи, навпаки, заходи з реалізації посадовими особами митниці планів проведення спільних операцій шляхом відпрацювання об'єктів перевірки та основних критеріїв ризику, що були визначені планом проведення таких операцій (наприклад, проведення спільної операції «Південь-2014») [2; 3].

Слід зазначити, що не тільки митниці ДФС України, а й інші територіальні органи фіскальної системи України (підрозділи оперативного реагування територіальних органів ДФС України: наприклад, головних управлінь ДФС України в областях тощо [4]) застосовують сили і засоби під час проведення заходів з виконання покладених на них завдань за своїм призначенням та в межах своїх повноважень. Не є винятком з цього правила й підрозділи організаційної

структури апарату ДФС України – департаменти або головні управління, що діють на правах департаментів ДФС України [5].

Таким чином, держава надала органам фіскальної системи України певний обсяг повноважень для вирішення поставлених перед ними завдань. У сфері державної митної справи головним завданням митниць є забезпечення реалізації митної політики. Однак слід зазначити, що завдання митниці як органу доходів і зборів, правонаступником якого стала митниця як орган ДФС України, передбачені ч. 2 ст. 544 Митного кодексу України (далі – МК України), суттєво, так би кажучи, «змішано» із завданнями апарату ДФС України в галузі реалізації державної політики у сфері державної митної справи. Ситуація, що склалася, призводить до того, що завдання митниці непросто окреслити, виходячи з невичерпного переліку, наведеного у ч. 2 ст. 544 МК України [6].

Що стосується такого елементу компетенції митниць ДФС України, як «призначення», слід наголосити, що беззаперечним призначенням митниці є створення в межах своїх повноважень сприятливих умов для міжнародної торгівлі, ведення бізнесу та інвестицій тощо. У ч. 1 ст. 544 МК України закріплено, що призначенням митниць як органів доходів і зборів, (правонаступниками яких є митниці ДФС України), є створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, забезпечення безпеки суспільства, захист митних інтересів України [6]. Однак на сьогодні положення деяких

статей розділу XX МК України стали анахронізмом. Адже, на нашу думку, призначенням митниці як фіскального органу має бути не якесь ефемерне формулювання «захист митних інтересів», або туманне «сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності», яка є лише невід'ємною частиною господарської діяльності, а цілком зрозуміле та назріле «покращення місця України в рейтингу Doing Business» (виходячи з її повноважень, звісно). Адже в цьому рейтингу Україна перебуває лише серед другої сотні країн. Ситуацію ж необхідно кардинально змінити, щоб бодай потрапити до першої сотні (без урахування на цьому етапі конкретного місця). Цікавим є той факт, що навіть відпрацювання ризикових суб'єктів господарювання в рамках операції «Легальний товар», алгоритм якої було спрямовано на запобігання витратам Державного бюджету України, забезпечення належного контролю за дотриманням чинного законодавства при переміщенні товару через митний кордон України та подальшого його обігу на митній території України [7], на наш погляд, значно сприяє розвитку міжнародної торгівлі, веденню бізнесу та інвестицій.

Концептуальні засади організації діяльності митниці як територіального органу ДФС України на місцях, на нашу думку, більш доцільно розглянути на прикладі окремого територіального органу ДФС України – Одеської митниці ДФС України, керуючись при цьому її організаційно-розпорядчими (організаційно-управлінськими) актами.

Одеська митниця ДФС України – це територіальний орган ДФС України, який у зоні своєї діяльності забезпечує реалізацію її повноважень і безпосередньо їй підпорядковується [8]. Основними завданнями Одеської митниці ДФС України є забезпечення реалізації митної політики у сфері державної митної справи та боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства, здійснення в межах повноважень контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів [9, п. 1, п. 3; 10, п. 1.2].

Для виконання завдань, що покладені на митницю, вона контролює, застосовує, забезпечує та здійснює інші дії при реалізації державної митної справи в межах своїх повноважень. Знову ж таки, вичерпний перелік таких дій визначено в положенні про Одеську митницю ДФС, затверджені наказом ДФС України від 27.04.2014 р. № 81 (далі – наказ ДФС України від 27.04.2014 р. № 81), як-от: контроль дотримання суб'єктами ЗЕД і громадянами (платниками податків) установленого законодавством порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України, забезпечення застосування митних режимів, здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, поміщених у відповідні митні режими, здійснення адміністрування податків і зборів, митних платежів тощо [9, п. 4].

Обов'язково слід зазначити, що при виконанні завдань, покладених на митницю, вона (в особі її особового

складу) беззаперечно повинна дотримуватися положень МК України та інших нормативно-правових актів, виданих на основі та на виконання МК України. Наприклад, дотримання особовим складом відділів митного оформлення митних постів митниць ДФС України часових нормативів митного оформлення або дотримання процедур використання особистого митного забезпечення посадовими особами митниць ДФС України [11; 12].

Отже, виконання завдань, покладених на митницю, – це завжди двобічний меч, оскільки їх виконання здійснюється не саме по собі, щоб «почувати себе не зле», а чітко регламентовано та персоніфіковано відповідно до законодавства України з питань державної митної справи, яке встановлює зокрема обов'язки та відповідальність посадових осіб митниці за невиконання або неналежне виконання завдань, покладених на митницю.

Відтак такі складові адміністративно-правового статусу митниці ДФС України, як «виконання покладених завдань» та «здійснення повноважень» в інституційному секторі економіки, взаємопов'язані між собою, що виявляється у сполученні, зв'язку та взаємодії. Тобто зазначені адміністративно-правові категорії шляхом їх синтезування сприяють належній організації роботи митниці як територіального органу ДФС України. Сказане повною мірою простежується не лише в положеннях законодавчих і нормативно-правових актів України, а також в організаційно-розпорядчих (організаційно-управлінських) доку-

ментах ДФС України та її територіальних органів на місцях.

Одеська митниця ДФС України у межах своїх повноважень, на основі та на виконання доручень ДФС України видає накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання [9, ч. 1 п. 8]. До таких наказів зокрема належить і Регламент Одеської митниці ДФС України, який установлює порядок організації митниці, пов'язаний з виконанням покладених на неї завдань і здійсненням нею повноважень [10, п. 1.1]. Регламент розробляється з урахуванням положень типового орієнтовного регламенту, розробленого виключно для митниць ДФС України [13].

Регламент Одеської митниці ДФС України має таку структуру: I. Загальні положення; II. Організація роботи Митниці; III. Організація роботи з документами; IV. Організація проведення нарад; V. Взаємодія Митниці з ГУ ДФС в Одеській області, територіальними органами центральних органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, митними органами суміжних держав та органами, уповноваженими на проведення перевірок; VI. Взаємодія із засобами масової інформації та громадськістю; VII. Організація роботи щодо розгляду письмових запитів і звернень народних депутатів України та депутатів місцевих рад; VIII. Організація роботи щодо розгляду звернень громадян; IX. Організація особистого прийому громадян; X. Організація роботи із запитами на отримання публічної інформації; XI. Організація надання консультацій [10].

Сполучення як адміністративно-правова категорія організації роботи митниці ДФС України характеризує організаційно-штатну (нормативну) єдність усіх структурних підрозділів, що діють у її складі та утворюються залежно від чисельності, ступеня складності покладених завдань, функцій та повноважень, а також обсягу роботи митниці як територіального органу ДФС України. Структурними елементами такого територіального органу ДФС України, як митниця, є:

- управління (самостійний відділ) митниці;
- відділ у складі управління митниці;
- сектор у складі управління митниці;
- самостійний відділ митниці;
- сектор самостійного відділу митниці;
- самостійний сектор митниці;
- відокремлений підрозділ митниці.

Управління – це окремий структурний підрозділ митниці, що утворюється для виконання багатофункціональних завдань, а також для здійснення спрямування та координації роботи, пов'язаної з їх виконанням. До складу управління входять не менш ніж два відділи. Управління очолює начальник, який може мати двох заступників (якщо чисельність працівників управління понад 16 штатних одиниць (далі – шт. од.)); одного заступника – начальника відділу, іншого – який не очолює відділ [14, абз. 2–4 п. 2.2].

Відділ у складі управління – це структурний підрозділ митниці, що

утворюється для виконання завдань за однією з функцій діяльності управління, до організаційної складової якої він належить. Відділ у складі управління утворюється з чисельністю працівників не менш як 5 шт. од. Відділ у складі управління очолює начальник, який може мати одного заступника (така посада може вводитись у разі, коли чисельність працівників у такому відділі не менша за 7 шт. од.) [14, абз. 9–11 п. 2.2].

Так, до організаційно-штатної структури управління адміністрування митних платежів та митно-тарифного регулювання Одеської митниці ДФС України входять: начальник управління (1 шт. од.), заступник начальника управління (1); відділ митних платежів: начальник відділу (1), заступник начальника відділу (1), головний державний інспектор (8), старший державний інспектор (2); відділ митної вартості: заступник начальника управління – начальник відділу (1), заступник начальника відділу (1), головний державний інспектор (5), старший державний інспектор (2); відділ митно-тарифного регулювання: начальник відділу (1), заступник начальника відділу (1), головний державний інспектор (4); відділ класифікації товарів: начальник відділу (1), заступник начальника відділу (1), головний державний інспектор (5), старший державний інспектор (2). Всього по управлінню – 38 шт. од. [15].

Сектор у складі управління – це структурний підрозділ митниці, що утворюється для виконання завдань за однією з функцій діяльності управління, до організаційної складової

якого він належить. Але ця функція, хоч і поєднуються з функціями інших структурних підрозділів управління, має окремий напрямок діяльності. Сектори у складі управлінь митниці можуть створюватися керівництвом митниці у разі потреби. Як приклад сектору у складі управління митниці можна привести організаційно-штатну структуру сектору з питань захисту прав інтелектуальної власності та експортного контролю Управління організації митного контролю та оформлення Одеської митниці ДФС України: завідувач сектору (1), головний державний інспектор (4) – всього по сектору 5 шт. од. Крім цього сектору, до штатної структури Управління організації митного контролю та оформлення Одеської митниці ДФС України входять відділ організації митного контролю та відділ контролю за переміщенням товарів [15].

У складі управління утворюються сектори понад нормативну кількість відділів управління. Чисельність сектору митниці повинна складати не менше, як 2 шт. од. Сектор у складі управління очолює завідувач [14, абз. 12 п. 2.2].

Самостійний відділ – це структурний підрозділ митниці, що утворюється з чисельністю не менш як 6 шт. од. для виконання завдань за одним напрямком діяльності. Самостійний відділ очолює начальник, він може мати одного заступника, посада якого вводиться в разі, коли чисельність працівників у такому відділі не менша за 7 шт. од. [14, абз. 5, 9–11 п. 2.2]. Наприклад, до організаційно-штатної структури відділу вза-

ємодії з місією ЄС з надання прикордонної допомоги Молдові та Україні Одеської митниці ДФС України входять: начальник відділу (1), головний державний інспектор (3), старший державний інспектор (2) – всього по відділу 6 шт. од. [15]. До речі, відділ взаємодії з місією ЄС з надання прикордонної допомоги Молдові та Україні Одеської митниці ДФС України утворено лише в організаційно-штатній структурі Одеської митниці ДФС України. Тобто Одеська митниця ДФС України в цьому питанні є єдиним територіальним органом ДФС України, що відзначає її порівняно з іншими 25 митницями ДФС України.

Слід відзначити, що у складі самостійного відділу митниці може бути утворено сектор самостійного відділу митниці з чисельністю не менш, як 2 шт. од. [14, абз. 12 п. 2.2]. Однак в організаційно-штатній структурі Одеської митниці ДФС України нормативами не передбачено створення такого структурного підрозділу.

Самостійний сектор – структурний підрозділ митниці, що утворюється для виконання завдань за окремим напрямком діяльності, функції якого неможливо поєднати з функціями інших структурних підрозділів. Його чисельність повинна складати не менше 2 шт. од. Самостійний сектор митниці очолює завідувач [14, абз. 7, 8 п. 2.2]. Так, організаційно-штатну структуру сектору охорони державної таємниці, технічного та криптографічного захисту інформації Одеської митниці ДФС України складають: начальник відділу (1), головний державний інспектор (3), стар-

ший державний інспектор (2). Усього у відділі – 6 шт. од. [15].

Відокремлений підрозділ – це структурний підрозділ митниці, що утворюється на правах відділення митниці та виконує частину її функцій. Відокремленим підрозділом, який становить відділення митниці, є митний пост. Очолює його заступник керівника митниці за функціональним розподілом обов'язків між керівництвом митниці. Митний пост може утворюватися за чисельністю не меншою за 6 шт. од. [14, абз. 13 п. 2.2].

На території службової відповідальності (у зоні діяльності) Одеської митниці ДФС України утворено 9 відокремлених структурних підрозділів митниці, що представлені в організаційному вигляді митного поста (м/п «Одеса-порт», м/п «Іллічівськ», м/п «Григорівка», м/п «Одеса-Аеропорт», м/п «Білгород-Дністровський», м/п «Котовськ», м/п «Роздільна», м/п «Ізмаїл», м/п «Одеса-Спеціалізований») та забезпечують у зоні своєї діяльності реалізацію повноважень ДФС України [15].

За потреби, виходячи з критеріїв побудови структури управління митниці ДФС України як самостійного підрозділу, у складі митних постів можуть утворюватися підрозділи (відділи / сектори) митного оформлення (далі – ВМО або СМО) [14, абз. 18–19 п. 2.2]. Щодо критеріїв побудови структури управління митниці ДФС України як самостійного підрозділу мова йде про нормативи організаційно-штатної структури митниці, за якими будується організаційна та штатна чисельність структури митних постів як відокремлених її підрозділів.

Так, підрозділ митного оформлення – це структурний підрозділ митниці, що за організаційно-штатною структурою є відділом або сектором, який функціонує у складі митного поста митниці ДФС України. У складі 9 відокремлених підрозділів Одеської митниці, що представлені в організаційному вигляді митного поста, утворено 31 ВМО та 1 СМО:

- Митний пост «Білгород-Дністровський»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4;
- Митний пост «Іллічівськ»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4, ВМО № 5;
- Митний пост «Котовськ»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4, ВМО № 5, ВМО № 6;
- Митний пост «Роздільна»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4, СМО № 1;
- Митний пост «Одеса-Порт»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4, ВМО № 5, ВМО № 6;
- Митний пост «Ізмаїл»: ВМО № 1, ВМО № 2, ВМО № 3, ВМО № 4;
- Митний пост «Григорівка»: ВМО № 1, ВМО № 2;
- Митний пост «Одеса-Аеропорт»;
- Митний пост «Одеса-Спеціалізований».

Однак слід зазначити, що створення ВМО або СМО не передбачено організаційно-штатною структурою Одеської митниці ДФС України [15].

У разі ж недостатньої штатної чисельності митниці для утворення такого відокремленого підрозділу, як митний пост, у структурі митниці можуть вводитися посади спеціалістів з окремих напрямків роботи митниці, які визначаються штатним розписом

(штатно-посадовою книгою митниці) [14, абз. 20 п. 2.2]. Так звані «уповноважені (посадові) особи (митниці)» виконують покладені на митницю завдання на окремих робочих місцях, що створюються на територіях адміністративних приміщень або на виробничих територіях підприємств, що здійснюють діяльність, контроль за якою покладено на органи ДФС України (території вантажних митних комплексів, вільних митних зон комерційного або сервісного типу, митних складів, складів тимчасового зберігання, магазинів безмитної торгівлі, «місць доставки товарів автотранспортними засобами» тощо).

Сполучення як адміністративно-правова категорія організації роботи митниці ДФС України включає в себе й підвідомчість структурних підрозділів головних управлінь ДФС України та митниць ДФС України структурним підрозділам апарату ДФС України:

- Підрозділи апарату ДФС України – Підрозділи головних управлінь ДФС України – Підрозділи митниць ДФС України;
- Керівництво – Керівництво – Керівництво;
- Департамент інфраструктури – Підрозділи інфраструктури – Підрозділи інфраструктури;
- Департамент персоналу – Підрозділи персоналу – Підрозділи персоналу;
- Департамент контролю за обігом та оподаткуванням підакцизних товарів – Підрозділи контролю за обігом та оподаткуванням підакцизних товарів;
- Департамент організації митного контролю та оформлення – Підроз-

діли організації митного оформлення, Підрозділи митного оформлення, Митні пости;

- Департамент адміністрування митних платежів та митно-тарифного регулювання – Підрозділи адміністрування митних платежів та митно-тарифного регулювання.

Що стосується поняття «зв'язок» в організації роботи митниці ДФС України, передусім потрібно відзначити, що всіх посадових осіб (працівників) митниць можна розділити на дві категорії: керівний та інспекторський склад. До керівного складу митниці належать начальник митниці, перший заступник, заступники начальника митниці, начальники митних постів, їх заступники, начальники управлінь, заступники начальників управлінь, начальники відділів, секторів у структурі митних постів, начальники самостійних структурних підрозділів (наприклад, завідувачі секторів митниці в структурі управління, відділів митниці). До інспекторського складу митниці належать її посадові особи, які за штатно-посадовим розписом митниці не належать до керівного складу митних постів, управлінь митниці, відділів, секторів у структурі митних постів, самостійних структурних підрозділів.

Зв'язок як адміністративно-правова категорія – це взаємопов'язане сполучення (побудоване на управлінських засадах) між керівним та інспекторським складом митниці ДФС України, що направлено на виконання покладених на митницю завдань і здійснення її повноважень. Він простежується у розподілі обов'язків і повноважень між керівником митниці

та його заступниками або між керівництвом митниці (начальником митниці, першим заступником і заступником начальника митниці) та начальниками митних постів [16; 17] тощо. Однак такий зв'язок полягає не тільки в площині розподілу обов'язків і повноважень між особовим складом митниці ДФС України, а безпосередньо стосується також координації та контролю їх виконання.

Зв'язок між керівним та інспекторським складом митниці ДФС України здійснюється з урахуванням можливостей норм і стандартів службового діловодства та службового документообігу, що включає в себе: порядок підписання документів, організацію роботи з підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів, організацію роботи з підготовки проектів наказів і розпоряджень митниці, вимоги щодо порядку погодження проектів документів, реєстрацію та розсилку розпорядчих документів, організацію роботи із вхідною та вихідною кореспонденцією, організацію та здійснення контролю за виконанням документів тощо [10; 18, розділ III].

У контексті зв'язку як адміністративно-правової категорії в організації роботи митниці ДФС України потрібно відзначити й провідну роль колегіально-дорадчих механізмів діяльності митниці – таких як, наприклад, організація та проведення нарад серед керівного та інспекторського складу митниці [10, розділ IV].

Взаємодія як адміністративно-правова категорія є невід'ємною якістю, ланкою і компонентом орга-

нізації роботи митниці ДФС України. Вона виявляється у службових і виконавських взаємовідносинах митниці ДФС України з територіальними органами центральних органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, митними органами суміжних держав та органами, уповноваженими на проведення перевірок, а також із засобами масової інформації та громадськістю з метою виконання покладених на митницю завдань і здійснення нею своїх повноважень. У процесі взаємодії в державній митній справі зазначені суб'єкти справляють взаємний вплив один на одного і на суспільні відносини, опосередковані існуванням правопорушень у сфері державної митної справи, з метою попередження, виявлення та припинення таких правопорушень, усунення причин та умов, що їм сприяють, та покращення якості реалізації державної митної політики шляхом найбільш доцільного поєднання сил, засобів і методів, властивих цим суб'єктам.

Так, Регламент Одеської митниці ДФС України, затверджений наказом Одеської митниці від 31.12.2014 р. № 63, установлює порядок взаємодії цієї митниці піз час виконання покладених на неї завдань і здійснення повноважень з територіальними органами центральної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, митними органами суміжних держав та органами, уповноваженими на проведення перевірок, а також із засобами масової інформації та громадськістю [10, розділ V, VI].

Порядок організації роботи з розгляду звернень, що надійшли до ДФС

України від державної установи «Урядовий контактний центр», визначає механізм взаємодії Інформаційно-довідкового департаменту ДФС України з її територіальними підрозділами, зокрема митницями, щодо забезпечення оперативного розгляду звернень громадян, підприємств, установ та організацій, суб'єктів підприємництва, органів місцевого самоврядування, які звертаються на урядову телефонну «гарячу лінію» та Урядову телефону довідку, що надходять до ДФС України від зазначеної державної установи [19].

Говорячи про адміністративно-правову концепцію організації діяльності митниці ДФС України, можна констатувати, що таку концепцію слід будувати на плановому, узгодженому, оперативному, ефективному виконанні покладених на митницю завдань і здійсненні нею повноважень за своїм призначенням і спрямуванням, що синтезується в таких адміністративно-правових категоріях роботи митниці, як сполучення, зв'язок і взаємодія.

Безперечно, сьогодні потрібно відходити від формату революційної доцільності та правового нігілізму в державній митній справі та намагатися чітко, відкрито, транспарентно будувати злагоджену та дійсно дієву концепцію організації роботи митниць як територіальних органів ДФС України без усіляких спекуляцій, маніпуляцій та «перетягування канату». Адже на практиці належно розроблена концепція організації діяльності митниці ДФС України стане своєрідним важелем для стримування Уряду у прагненні майже щорічного та не завжди обґрунтованого здійснювати зміни в системі суб'єктів формування та реалізації державної митної політики.

Список використаних джерел:

1. Про утворення територіальних органів Державної фіскальної служби та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 311 // Урядовий кур'єр. – 2014. – № 145. – С. 10–13.
2. Про проведення спільної операції «Південь–2014»: лист Державної фіскальної служби України від 30 вересня 2014 р. № 5934/7/99-99-07-02-15-17.
3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування фото-, відеоапаратури під час проведення огляду та переогляду товарів, транспортних засобів: наказ Державної фіскальної служби України від 3 листопада 2014 р. № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vobu.com.ua/ukr/legislations/view/401>.
4. Про направлення настанов щодо порядку дії співробітників підрозділів оперативного реагування: лист Державної фіскальної служби України від 26 січня 2015 р. № 2125/7/99-99-07-02-01-17.
5. Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення заходів із застосуванням сил і засобів управління активних заходів Головного оперативного управління Державної фіскальної служби України, підрозділів активних заходів оперативних управлінь головних управлінь ДФС в областях, м. Києві, Міжрегіонального головного управління ДФС – Центрального офісу з обслуговування великих платників: наказ Державної фіскальної служби України від 10 листопада 2014 р. № 259.
6. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 86. – С. 9–26.

7. Про запровадження операції «Легальний товар» : наказ Державної фіскальної служби України від 2 жовтня 2014 р. № 158.

8. Про Державну фіскальну службу України : постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 // Урядовий кур'єр. – 2014. – № 120. – С. 12–13.

9. Положення про Одеську митницю ДФС : наказ Державної фіскальної служби України від 27 серпня 2014 р. № 81.

10. Про затвердження Регламенту Одеської митниці ДФС : наказ Одеської митниці Державної фіскальної служби України від 31 грудня 2014 р. № 63.

11. Про дотримання часових нормативів митного оформлення : наказ Державної фіскальної служби України від 5 грудня 2014 р. № 13934/7/99-99-24-02-03-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.qdpro.com.ua/document/58851>.

12. Про особисте митне забезпечення посадових осіб митниць ДФС : наказ Державної фіскальної служби України від 27 листопада 2014 р. № 332 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63428.html>.

13. Про затвердження Примірного регламенту митниць Державної фіскальної служби України : наказ Державної фіскальної служби України від 5 грудня 2014 р. № 351.

14. Про затвердження типових структур територіальних органів ДФС : наказ Державної фіскальної служби України від 12 вересня 2014 р. № 129.

15. Лист Відділу персоналу Південної митниці Міністерства доходів і зборів України від 22 жовтня 2014 р. № 4/731.

16. Про затвердження та введення в дію Розподілу обов'язків між керівництвом Одеської митниці ДФС : наказ Одеської митниці Державної фіскальної служби України від 7 листопада 2014 р. № 10.

17. Про затвердження розмежування повноважень між керівництвом Одеської митниці ДФС та начальниками митних постів: наказ Одеської митниці Державної фіскальної служби України від 9 грудня 2014 р. № 33.

18. Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1242 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 242. – С. 9–16.

19. Про затвердження Порядку організації роботи з розгляду звернень, що надійшли до Державної фіскальної служби України від державної установи «Урядовий контактний центр»: наказ Державної фіскальної служби України від 13 січня 2015 р. № 4.

Федотов А. П. Административно-правовая концепция организации деятельности таможенной службы Украины: сочетание, связь, взаимодействие.

Статья посвящена исследованию концептуальных основ организации деятельности таможенной службы Украины, связанной с выполнением возложенных на неё задач и осуществлением полномочий, исходя из назначения и направленности функционирования, что сочетается в таких административно-правовых категориях организации работы таможенной службы, как сочетание, связь и взаимодействие.

Ключевые слова: таможенная служба, полномочия, задачи, назначение, сочетание, связь, взаимодействие, концепция организации деятельности таможенной службы.

Fedotov A. P. Administrative and legal concept of the organization of customs activity of the State Fiscal Service of Ukraine: correlation, communication, interaction.

The article investigates the conceptual foundations of the organization of customs activity of State Fiscal Service of Ukraine related to the fulfillment of its tasks and exercises its powers, on the basis of its purpose and direction that goes into such administrative and legal categories of organization of customs work as a correlation, communication and interaction.

It is proved that the concept is practically connected with the theoretical bases of a conception, as the basic instruments of system changes, which are directed at the implementation of the main trends and priority objectives of the State customs affairs in terms of legal regulation and international standards.

Attention is focused on the fact that the proper implementation of the concept of state customs affairs, which will be developed and implemented by new system of State Customs Service of Ukraine it should not be spontaneously taken to avoid risks and to ensure proper implementation of the state customs activities.

Key words: customs, powers, tasks, tasks execution, correlation, communication, interaction, the conception of organization of customs activity.

Стаття надійшла до редакції 22.02.2015